

Kafka ar peefuhtifchannu
par pafki:
par gadu 1 rub. 60 kap.
" puſgadu 85 "

Kafka beſ peefuhtifchannas Riga:
par gadu 1 rub. — kap.
" puſgadu 55 "
" 3 mehneſchi 30 "

Mahj. w. teel iſchobis feſtdeenahm no p. 10 ſablot.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpaſchneekſ un apgahdatajſ.

Mahjas weefis iſnahl ween reis pa nedetu.

Kafka
par ſtudinaſchannu:
par weenas ſleijas ſmalſu
raſſu (Petit)- rindu, jeb
to weetu, ſo taſda rinda
eenem, mafſa 10 tap.

Kedafjija un ekſpedijija
Riga,

Ernst Plates bilſchu- un
grahmatu- drulatawa pē
Pēſtera baſnijas.

N°. 37.

Seſtdeenā 15. Septemberi.

1879.

Rahditajſ.

Jaunatahs ſinas. Telegrafa ſinas.

Ēlſchemes ſinas. No Rigas: baſnijas eefwehtifchana. Streblneetu meiſtars. Pahrs dſelſchjeleem. No Lirſas: aſſaulkums. No Remtesmuſichas: brichnuma puke. No Warlkaneem. No Kreemijas: par tabakas un linu audſelchannu. No Peterburgas: kloſteru mania. Teefſchannas. No Mobitewas. No Kownas. No Kijenas. No Serpuchowas. No Schitomiras.

Mehemes ſinas. No Turzijas. No Serbijas. No Deenoidus-Aſtilas. Latweſchu II. wiſpabrigo dſeedaſchannas-ſwehtu programa. Lauwu miſleſchannas. Waj liſti meitahm meeru. Siſti notikumi iſ Rigas. Raudas-ſapirhu jena.

Beelikuma: Komendanta doſhe. Graudi un ſeedi.

Jaunatahs ſinas.

No Kohnſeſes. Mums nahl ta behdiga wehtis, ka ſkohlotajſ Zehkabs Pilſatneekſ pehz gruhſas ſlimibas tai 11ta Septemberi nomiris, ſew' un behrnus par bahrineem atſahdams. Neeeen wina dſimtenē, tur wiſch daudſ gadu uſzih-tigi pēe jaunus pa-audſes iſglibtoſchannas ſtrahdajis un pēe ſadſihwes jauſtruma un jauſtuma paweizinaſchannas nepeekufdami palihdſejis, neween tur ſchi behdu wehtis druhmi atſaulſeekſ, bet ari tuwu un tahtu draugu ſirdis ſatrhzinahs. Kur til ſahds kreetnis tawtu iſrihkojums ir bijis, tur Pilſatneeka nekad netruhka. Pēe wiſa wiſch nehma dſihwu, jauku dalibu. Wina gan wihrifſchi nopectnahm, gan newainigahm ſohbgaligahm runahm, wina jauſahm dſeefmahm bija weennehr burwigis peewilſchannas-ſpehts, tā draugu pulzinds, tā leelās atſahſtās ſapulzēs. Wehl 1mā Auguſtā pēe ſapulzeto dſeedataju kohra wadonu meelaſta Rigas Latw. beedr. namā, wiſch, lai gan nebija jaw wairs iſhti weſals, ar ſawahm galda-runahm wiſus mihti pajantrinaja. Wina ſirfnigais preekſ, nahloſchu wafaru atkal Rigu dimdinaht, kā to pirmōs wiſpabrigōs dſeedaſchannas ſwehtōs darijis, deemſchehl nu ne-iſpildahs. Lai ſaldi duſs ſchis wiſu muſhu miſkais draugs!

— No rihtdeenas par nedetu, prohti ſwehtdeenā tai 23. Septemberi pulkſten 4 pehz puſdeenas buhs Kohnſeſes baſnijā konzerte muſhu mihtota, ne-aſmirſtama Pilſatneeka behdigai atraitnei un noſchehlojameem bahrineem par labu. Kam ſirds wehl iſhtā weetā puſti un nonahkt war, lai taſ no ſchihſ konzertes ne-atraujahs!

No Olonejas gubernas. Pahrs auku, kaſ ari Peterburgā daudſ ſlahdes nodarijuſe, teel „Goloſam“ tā rakſihts: Auka, kaſ 23ſchā un 24tā Auguſtā uſ Ladogas eſara trakoja, tuwojahs muſhu apgabalam lehnām. Uhdens zehlahs lehnām un breeſmas nekahdas nedraudeja. Pēhz puſdeenas auka arweenu wairojahs un tika pret wakarū glufchi breeſmiga. Uhdens

zehlahs daſchās weetās lihds diwas aſis. Wilni ſafneedſa uſ uhdena breeſmigu augſtumu un ſadragaja pēe kraſta wiſus mallas un labibas ſchluhnus. Pēe Sermakas meeſtina kraſts bija trihs werſtis tahti pahrupluhdis, tā la eedſihwotajem wajadſeja augſchējās taſchās glahbteekſ. Lohpi laidahs Swiras upē paſchi eekſchā un raudſija ohtru kraſtu aiſſneegt. Semneeki wilka laiwas gohwis pēe malas. Pēe Swirijas ſahdſchās tika diwi labibas laiwas norautas un iſſweekſtas malā, un pēe Woronowas ſahdſchās wilni iſſweeda malā kahdu aſtonpadſmit aſis garu laiwu, paſchā ſahdſchās widū. Daudſ weetās ir peectureſchannas-weetas un tildi iſpohſtiti. Daudſ ehkās atrada, kad uhdens bija nakritis, labu teefu ſiwju. Uhdens wehl ſtahweja 1mā Septemberi labi augſti.

No Kubas ſalas. Turteenas wehrū-ihpaſchneeki luhguſchi Spanijas waldbibu, lai ta pēe dumpja apſpeeſchannas ſingraki kertohs. Ja taſ nenotilſchoht, tad wini teekoht pēeſpeeti, ſawus wehrūgus atlaiſt brihwi, lai tee winu ehkās nenodedſinatu. Spanijas waldbiba wehrū-ihpaſchneekēem pa telegrafu atbildejuſe, ka wina zeroht, ka tee iſtureſchoteekſ pehz waldbibas prahta.

Telegrafa ſinas.

No Wiſnes, tai 12. Septemberi. Firſts Biſmarks, kaſ uſ Auſtriju bija aiſbrauzis, ſarunajahs ſchodeen (tai 12tā Septemberi) wairak neka ſtundu ar graſu Andraſchi. Pulkſten 8 wakarā firſts Biſmarks aiſbrauza prohjam, kad bija ſirfnigi atwadijees no grafa Andraſchi un no Bahzijas weetneeka printſcha Reuſa, kaſ wina bija lihds bahnuſim pawadijuſchi.

No Auſtralijas. Uſ Londoni atmahkufe ſina, ka paſaulles leetu iſſtahde Sidnejas pilſſehſtā tikufe tai 5tā Septemberi atklahta.

No Londones, tai 11. Septemberi. Rā „Teims“ ſino, tad lords Salisburi, ar Franzijas konſeikas-pretidentu Wadintomu ſanahkdams, eſohſt pilnigi panahzīs weenprahtibu taiſ ſwari-gās punktēs, kaſ ſihmejahs uſ Greekiju un Egipti. Lai waretu ſinanzu dariſchannas Egiptē atweeglinaht, tad turpmah Franzija un Anglija iſtureſchoteekſ ar Egiptes wal dneeku weenprahtigi minetās naudas-dariſchannas.

— Rā „Daiti Ruſ“ ſino, tad Mongoli uſbrukufchi Sutargardanas tuwumā prowiantes ſaldateem, apkahwufchi wiſus ſaldatus un 16 ſirg-ehſetu-dſinejus un ſawangojuſchi 84 ſirg-ehſetus.

Gelfshemes finas.

No Rigas. Swehtdeenu pehz pufdeenās jaun-ufbuhweta pareistizigo basniza Pokrowa kapfehā tika eefwehtita. Basnizas swani (pulkstēni) ir Maflawā leeti. Leelakais no teem fwer 6000 mahzjinu. Basnizas buhwe ismaksajufe kahdus 50,000 rubtu; 35,000 rubtu fanahza zaur dahwanahm. Swehtmeeku bildes ir taisitas jeb mahletas no Sittowa lga. Rigā.

— Brauffchanas laiks us Rigas-Dukuma dselszjelu ar scho festdeenu tiks pahrgrohshts. Dselszjela brauzeni wairs nepecturehs Edinburgā un Karlsbadē.

Strehlneeku meistars. Schē Rigā israhda fawu schaufchanas mahflū Schwarzja konzertu-namā kahds Amerikanectis, Scharlis Austins, kas tahdu leelu weiklibu trahpischana parahda, ka to nemas newaretu tizeht, ja to pats ar fawahm azim neredsetu. Austinam ir lihdsā beedris, kahds Franzusis Dischens, kas winam stahw tā fakohht mehrka weetā. Kad schaufchana fahkaks, tad Dischens nostahjahs 15 fohkus tahlumā pee mehrka. Papreekschu winsch tura kartupeli rohkā, ko Austins winam ar lohdi is rohkās isfchauj. Tapat Austins winam noschauj kartupeli no galwas, isfchauj zigari no mutes, trahpa duhses azi u. t. pr. Tas wehl naw tas leelakais, jo labs strehlnceeks ari war ar lohdi duhses azi trahpiht; bet schē ja-apbrihno pirmkahrt ta drohschiba, ar ko Dischens trahpamo leetu tura, un ohtekahrt ta buhshana, us kahdu wihs Austins schauj. Austins neween taisni stahwedams, kā ziti schahweji to dara, us fawu mehrki schauj, bet winsch wisadi nostahjeehs schauj un arweenu riktigi trahpa: brihscham winsch schauj zaur kahju starpu, faleekdamees, brihscham winsch usleel flintu us kameescha (pleza) un schauj atgarniski, pee tam few speegeli preekschā turedams, lai atgarniski waretu mehrleht, un tā wehl dauds zitadi, tā ka to tahds, kas to naw redsejis, newar tizeht.

Tahdu apbrihnojumu weiklumu schaujchana un trahpischana Austins eeguwees Amerikā dsihwodams uu tur ar Indijancefcheem zihnidamees. Austins til tagad ir 32 gadus wezs, bet fawā ihfā muhschā dauds, lohiti dauds peedshwojis. Amerikas muhscha-meschi un ne-ismehrojami sahlu klajumi bija tahs weetās, kur Austins fawu schaufchanas mahflū eeguwis.

No juhrmales. Kā „Ztg. f. St. u. L.“ dabujufe sinahht, tad tai 26tā Oktoberi pulksten 12 deenā tiks us wairaf fohlishchānu isfohliti grunts-gabali, kuri atrohnahs Slohkas trohna meschā pee Jaun-Dubulkeem, pee Rigas-Dukuma dselszjela. Birkschanas nolihgumus war dabuht sinahht wisās sehdeschānas deenās no pulksten 10 lihds pulksten 3 pehz pufdeenās Baltijas domehnu pahrwaldibas namā.

Bahr dselszjeleem runadama awise „Molwa“ peemin, ka dselszjelu walidibas ihpafchi par teem brauzejeem, kas winahm to leelako pelnu atmet, t. i. 3. klases brauzejeem, wismasaf gahdajohht. Kamehr 1. un 2. klase arween noteel pahrlabofchānas, tamehr 3. klase efohht lihds schim atstahhta tahda, kahda wina bijufe toreis, kad pirmohs dselszjelus fahka buhweht. Kā jaw zaur wagonu eerikti par 3. klases pafascheereem lohiti mas gahdahts, tā ari winus zitadi mas wehrā leelohht un ar teem prasti apelijotees, p. p. daschreis us walejas platformas stahweht lihdam, kamehr tee tatschu aismaksajufchi bileki preeksch weetas flehdsamā wagonā, kur sehdeht war, un

to weenigi tapehz, ka deenastā stahwofcham eerehdnim nepatihfl wairaf wagonu rindā eelikt.

No Tirsas. Bezais faules un druwu-fwehtibas deews, „Potrimps“, pehz gadu fintenu ilgās dufas, reis ir atradis par waijadfigu, Tirsu ar fawu apmekleschānu apzeenihht un par 12tā Augustā schai gadā uswesto laizigo konzerti spreedumu doht, kā „Mahjas weefa“ 35. numurā ir lasams. Toreis, kad „Potrimps“ walidija, tad dseedafchānas-mahflū wina walstibā gan wehl us wissemaka stahwofka atradahs un tagad wezais no ilga meega usmohdees, isdirdis tshetrbalfigu dseefchānu, brihnahs un dohma, ka mahflūgi dseedahts, kaut gan no mahflūsas naw ne jausmas. „Potrimpa“ tehws pirmkahrt stipri pahrlausijees, ka uszeenijis jautro „Wigla rasa“ par labi dseedatu. Pee schahs dseefmas flatais soprans gan bij dsirdams, widus balsis nedauds, bafs turpreti tikai notschulsteja; ohtekahrt pahrfkattijees, fazidams, ka „dauds dseefmas“ ar bravo faulschānu diwreis dseedatas. Diwreis dseedatas tika no wisa gara, 20 numurus faturedama programa — tshetras. Tē nu wezis lai flaita waj deewischkigi jeb zilwezigi, wairaf ne-ishnahht kā tshetras diwreisas un labi dseedatas. No pahrejahm 16 dseefmahm tshetras flitti dseedatas, zitas wideji. Starp flitti dseedatam ihpafchi „Nakts flawa“ (Hymne an die Nacht) tika jo flitti dseedata. Labi, ka wezais Behtowens (Beethoven) miris un winam par „Potrimpa“ preeka naw jadusmojahs, ka wina jauka „Nakts flawa“ tā tika dseedata.

No Remtesmuischas. Schē gribu „Mahjas weefa“ lastajeem pastahstihht no kahda reta puku seeda, kas pee mums Baltijā isaudsis.

Jaw wairaf nedeku atpafak dsirdeju runajam, ka Remtesmuischā pee grafa Medem lunga kahda brihnuma puke seedohht un dauds lungi, pat no tahleenes, brauzohht reti redsetu seedu apbrihnoht. Tad ari es tai 26tā Augustā nekawejojhs us Remtesmuischu nobraukt un scho brihnuma puki redseht, kur ari tiku no laipniga amatu beedra pawadihts. To puki fauz „Agawia amerikana“ kā manim teiza. Wina ir stahdita 1779tā gadā un deestin no zil dahrsneeku rohkahm kohpta, deesgan ir redsejufe filtumu un aukstumu, faufumu un flapjumu. Tā ari schogad no pawafara jauns dahrsneeks atmahzis, kas fawu amatu it ruhpiigi un faprahtigi kohpj. Tā winsch tai 15tā Maijā sch. gadā treipufi mihtlohs stahdinus apleedams eeranga, ka Agawia fahk refnu afnu isdihht, winsch nu dohma, ka winai wairaf lapas buhs, bet par leelu brihnumu wina tahdā ahtrumā ir dsinufe, ka no pirmahm deenahm katru deenu lihds 6 zelli taisni us augfchu gahja, tā ka trihs nedeku laikā, lai gan augsta puku mahja, tad jaw lihds pafcheem lohgeem bij isaugufe, kur tad ar steigfchānu ween bij waijadfigs taisiht us jumta tahdu tohrniti, kur Agawia fawu afni wareja augstaki dsiht. Kad nu wina bija lihds 20 pehdahm isdsinufe, tad pee schā wirfgala fahkufchi seedu pumpyri isstiees; kad pumpurs pahrpahshis, tad no ta wairaf nekā 100 masafi pumpyri isdalijahs, kuri attaisdamees islaisch dseltenu seedinu, tā kā krustinu, kas seededams gauschi smuti isfkatahs. Tagad wehl arweenu puke aug un jeed, tā ka lihds 24 pehdas gara isaugufe. Tas asnis ir zaurmebrā lihds 4 zelli refns. Pehz noseedeschānas isnahht tā ka tumfchil dseltans medus; bet lihds ar noseedeschānu winas jaufums un dsihwibas deenas buhs beigtas, jo tagad wina fawas 3

pehdas garahs lapas gludi uf semi notahrufe, kà gribedama katram eenahzejam pehdigo reisi ar Deewu teift.

J. Wihtolinsch,

Leel-Satiku dahrsneek.

No Warlkaneem (Witebftas gubernà). Swebtdeenu tai 2trà Septemperi, tikufe Warlkandòs, kà „Ztg. f. St. u. L.“ sino, eefwehtita jaunusbuhweta lutertizigo basniza. Ap pulkst. 11 dewahs fwehtku gahjeens jeb kauschu pulkst, basnizas swanim fkanoh, uf basnizu. Pa preekschu gahja diwi basnizas preekschneeki ar Pestitaja frustu un basnizas atflehgu, tad nahza Kursemes general-superintendents (superdente), trihs mahzitaji ar altara leetahm, tad ari basnizas preekschneeki un weefi ar altara bihbeli, kristifchanas btohdu un upurefchanas schlihwjeem. Pee basnizas mahzitajs Welzers tureja Latweefchu walodà ihfu runu, tad general-superintendents atflehdsa durwis un ehrgelehm fpehlejoht, fanaklufchee laudis gahja basnizà eekschà. Schè general-superintendents Lambergòs pehz noturetas runas Wahzu un Latweefchu walodà basnizu eefwehtija. Tad mahzitajs Gchtgens tureja latwisflu runu, mahzitajs Welzers fazija Wahzu un mahzitajs H. Guleke Latweefchu fprediki. Deewa kalposchanu kohschinaja Saikawas un Lubahnes kohri, pee lam it ihpafchi jauki dseedaja Lubahnes kohris. Saikawas kohris bija pahraf grubtas dseefmas iswehlejis. Basniza ir it smuti buhweta un isrihkota un nebuhtu neweenai Widsemes jeb Kursemes draudsei par kaunu. No Widsimuischas ihpafschneeka, von der Felden de Josef, dahwinatahs ehrgeles wehl naw gatawas un tapehz ehrgeku weetu schim brihscham ispilda positivs. It ihpafchu pateizibu pelna Stirneenas ihpafschneeks Theodors Pochwalla, kas preeksch basnizas neween leelas nau-das sumas dewa, bet ari wisadà zità sinà par basnizas usbuhwefchanu ruhpejabs. Winam par gohdu tad ari basnizà wirs kangeles ir peekahreta tahsele ar wina wahrdu.

No Kreewijas. Pahz tabakas un linu audfescham Kreewijà „НОВОСТ“ pasneeds schahdas sinas: Tabaku audfina wiswairaf schinis gubernàs: Laurijas (kur il gadus dabuhn lihds 37,000 pudu tabakas), Podolijas (wairaf kà 17,000 pudu), Besarabijas (lihds 498,000 pudu), Charkowas (lihds 46,000 pudu), Tambowas (lihds 35,000 pudu); Tschernigowas un Boltawas (lihds 1,575,000). Tad nahf Cefsch-Kreewijas gubernàs: Saratowas, Tulas, Samaras, Woronefchas un Wolinijas, kur dabuhn il gadus lihds 234,000 p. tabakas. Ja nu wehl peeskaita klast daschas Sibirijas gubernas un Kaukassiu ar kahdi 102,000 pudu tabakas, tad isnahf, ka Kreewijà isaudfina gada laika wairaf nekà 3,100,000 pudu tabakas lihds 6,200,000 rublu wehrtibà. Bet daudf leelakà mehrà ir isplahitita linu audsinaschana. Tà 26 deenwidu, reekrumu un seemeku gubernàs dabuhn il gadus lihds 11½ milijonu pudu linu un wairaf nekà 1,250,000 tschetwertu linschflu. Ja tschetwertu linschflu rehina, zaurmehrà nemoh, pa 10 rubl. un pudu linu — pa 4 rubl., tad no lineem eenahf lihds 48 milijoni rublu, no linschflahm — lihds 28 milijoni rublu. Linu audfeschana ir wiswairaf atihstita Wjatkas gubernà, daschòs aprinkòs Walogdas gubernà, tad Kastromas, Jaroslawas un Wladimiras gubernàs, kuràs dabuhn il gadus lihds 4 milijoni pudu linu un lihds 500,000 tschetwertu linschflu. Wehrpschanai wisderigakos linus reekrumu gubernàs, un prohti: Mohilewas, Kownas, Wilnas, Belskawas, Grodnas, Smofenstas, Minskas, Witebftas, Zgaujijà, Kursemè un Widsemè, kur il gadus dabuhn wairaf nekà

7¾ milijonu pudu linu. Sehklai wisderigakohs linus audfina Charkowas, Boltawas, Chersonas, Zekaterinoslawas, Podolijas, Besarabijas, Woronefchas, Saratowas gubernàs, kà ari Kubanas un Donas kasaku apgabalòs, kur il gadus dabuhn lihds 800,000 tschetwertu linschflu.

No Peterburgas. Pahrgrohifchanas deht, kas buhtu Kreewijas klostheru buhschanà isdarama, tika fakrahtas tahs waijadfigahs sinas. Pehz schim fakrahtahm sinahm, kà „НОВОЕ ВРЕМЯ“ raksta, esohf Giropas Kreewijà 385 parestizigo muhkenu (nonnu) un muhku-klostheri. Schim klostheru skaitlim ari peelihdsinajabs tas skaitlis muhku, muhkenu un nowihzu (nowihzu nofauz tahdu, kas par muhku jeb muhkenu grib klostheri eestahtees); winu skaitlis fneedsahs lihds 22,000. Schim sinojumam pahz winu skaitli peeliksim ari kahdu wahrdu pahz to mantu, kahda esohf parestizigeem klostherem. Ir farakstita ihpafcha grahmata, kur sinas sawahktas, kahdas ir klostherem eenemfchanas un zil wineem ir mantas. Pehz schihis grahmatas spreeschoht jafaka, ka muhsu klostherem ir eenahfchanas kahdi 3 milijoni rublu par gadu, prohti wairaf neka wisai Norwegijas walstei un pa pusi wairaf neka Badenès walstei (Wahzu semè). Tahdu naudas-papihru, kas intrefes jeb augtus nefs, ir klostheru ihpafchumà par kahdeem 23 milijoneem rublu. Schè wehl klast nahf ta neskaitama bagatiba feltà, fudrabà, dahrgòs akmenòs (dimantòs), pehrles u. t. pr., kas atrohnahs klostheru basnizàs.

Wehl no Peterburgas. Kà laikraksti sino, tad notikufe pee Peterburgas 18ta meera-teefnescha schahda fuhdsibas leeta. Tirogtaja meita St—oj bija apfuhdsesufe behrnu-fanehmeju Mitlera deht krahsfchanas un preelikumigahm darifchanahm. Atgadijums bija tahds. Julija mehnescha eefahkumà atnahza pee apfuhdssetahs behrnu-fanehmejas kahds glihti gehrbees lungs, kas teiza, ka esohf firsfs Zuladse, un wehlejotees sawu feewu, kas drihs nahfchoht nedekàs, pee minetas behrnu-fanehmejas nadoht kohpschanà, pee lam winsch wehl peemineja, ka winsch naudu nescheljoht, lai tikai flimneezi labi kohpjoht un neko ne-ispauschoht. Mitlera kundse ar to bija meera un pehz kahdahm deenahm firsfs aishweda pee winas flimneezi, kas wehlat israhdiyahs par St—oj kundsi. Bir-mahs deenas firsfs pawadija pee flimneezes fahneem un malfaja Mitlera kundsei pa 10 rublu il deenas, bet kad St—oj kundsei peedfima behrns, tad tas fahka retaki nahf. Jauna flimneeze zaur tam apbehdinata, greefahs pee Mitlera kundses jautadama, waj ta drihs warefchoht greestees uf mahjahm atpakat, bet Mitlera kundse atbildeja, ka flimneezes wahja wefeliba ne-attaujoht wehl kohrteli pahrmaimiht, un ka tai tapehz wehl pee behrna-fanehmejas japaleekoh. Pa tam firsfs aismalfaja behrnu-fanehmejai par notezejusfchahm deenahm un tad flimneezi nemas wairs ne-apmekleja. Nu Mitlera kundse fahf no St—oj kundses pagehreht 10 rublu no deenas par atkal notezejusfchahm 25 deenahm, kaut gan St—oj kundse jutahs schini laika lohti wahja. Weltigi uf firsfu gaididama St—oj kundse, kahdà rihtà pamohsdamahs, ne-atrada few blakus gultà sawu jaunpeedsimuschu behrinu, kas lihds tam arweenu winai blakus bija gulejis. Mitlera kundse winai ij flaidroja, ka fchi behrnu ne-atohschoht, kamehr flimneeze tai kohrteli nebuhschoht aismalfajufe. Lohti aishrahbta jauna mahte fahka pa wisu kohrteli pehz behrnina melleht, bet wis bija walti: wina kuhdsa Mitlera kundsi, bet ta winas kuhfchanu neklausijabs. Zifamisufe un nesinadama ko eefahf,

St—oj kundse panehma fawas leetas, atstahja behrnu-fanehmejai fawu adrest un aigahja isskaidrodama, ka wina behrnu pagehrefchoht zaur pilssehtas gubernatoru. Mahjäs pahrnahkuse wina dabuja tuhliit no Wiltlera kundses wehstuli, kura ta rakstija, ka ta esohht ar meeru, behrnu atdoht, ja St—oj kds. tai 250 rublu weeta tikai aismalkajohht 150 rbf. Behz nau das fanemfchanas ta behrnu atsuhtifchoht. Scho naudas sumu St—oj kundses tehws behrnu fanehmejai ari aismalkaja un behrns tila mahtei atdohts. Apfuhdseta ne-atfinahs pee teefas par wainigu. Leezineeki turprei apstiprinaja apfuhdsetahs iiteilfchanu un tapehz meera-teefnesis nospreeda Wiltlera kundsei par behrna aisturefchanu ar mantas-kahrigu noluhku 6 mehneschus zeetuma, pee lam tas noteiza, ka wainigai ja eemalka 300 rublu, ja ta grib issfargatees, ka ta tuhlin ne teel zeetumä eelikka. Wiltlera kundse eemalkaja us weetas pagehreto drohfhchibas naudu un issfajija fawu nemeeru par meera-teefnescha spreedumu.

No Mohitewas. Ka kahda Kreewu awise sino, tad kahdas desmit jaunas schihdeetes atstahjuschas Mohitewu, lai waretu us Peterbrugu zehoht un tur augstakds feeweefchu mahzibas-kursds (us augstflohlahm) eestahtees. Schihdi zaur scho esohht lohti fatrazinati. Meitenu wezakee esohht tee bagatakee un gohhdigakee no tureenahs schihdeem. Tee isleetajufchi wifus lihdselkus, lai waretu meitenes no tam attureht, bet bes felmes, jo kahda rihta tahs bijufchas pasudufchas. (Te nu atkal jauns peerahdijums, ka zilweks, tillihds winsch atfinis, ka zaur augstakahm mahzibahm war augstaku, brihwaku stahwolkli fadsihwe fasneegt, ari pehz augstakahm mahzibahm dsenahs.)

No Romnas. No tureenahs teel sinohts pahr kahdu fleykawibu. Kahda 18 gadus weza schihdeete Helena N. Bonewefcha peenehma kristigu tizibu; nesen wina lilahs kristitees. Behz kristifchanas wina palika pee kahdas feeweetes Riplowa lihds Imam Septemberim. Schini deena kahdas fweefchas schihdeetes winu iswihlufchas is nama un winu faseetu aisswedufchas us Bokroju, 14 werstes no Riplowas, kur to mohzijufchas ar mehrdeschanu un ar zitahm gruhtibahm. Behz tam winu aisswedufchas us Radswilifschkeem Schauku aprinki. Te kahdas werstes no schi meestina schihdeetes nelaimigo meiteni nogalinajufchas, tai ar kahdu zeetu leetu par galwu sifdamas. Schis notikumis nahjis, ka prohtams, teefas ismekleschanä, lai wainigahs waretu pee atbildeschanas fault.

No Rijewas. Ka „Ztg. f. St. u. L.“ teel sinohts, tad pehz leetainas wasaras tur esohht jauks, silts rudens eestahjees. Sliktu labibas plauju tas gan newarohht pahrwehst, bet preelisch faknu, augtu un wihna-ohgu eewahlfchanas tas esohht lohti idewigs. Wihna-ohgas schogad labi idewufchahs, tapehz ari ihsti lehtas; mahzina malkajohht 10 kap. — Tai 16tä Augustä tureenahs fohläs bijufchi eestahfchanahs ekfameni. Pee teilufchees tikdaudi fohlenu, ka daudi no teem deht gimnasiju un progimnasiju pahrpildifchanas waitadsejis atraidihht. Utraiditahm meitenem klahjotees labaki nela sehneem, jo bes profefora kundses Sacharifchenko pagahjuscha gada dibinatahs septin-klafigahs meitenu fohläs tikufchas isgahjuscha mehnescha beigäs atwehrtas diwas jaunas privat-fohläs preelisch meitenem, weena fchetri-klafiga no Kaiser kundses un ohtra septin-klafiga no Jonsa kundses, kahdas dsimufchas Kursenneezes. Eohtri buhtu wehlejamis, ka tahdas fohläs ari preelisch sehneem tiktu dibinatas. Augusta beigäs fahkufe semakäs un un widejäs fohläs mahziba, tikai augstflohla fwinohht brihw-

deenas. Sakohht, ka preelischalafifchanas fahlfchotees ap Septembera widu.

Us kahrtibu tiffchoht turpmal stingraki luhkohts. Polizistu flaitlis esohht no jauna pawairohts, bet it ihpafchi griboht fohlolu apmekletajus stingraki usraudsiht. Ar schahdu noluhku tur esohht eewesti nosajijumi, kas usdohti preelisch Peterburgas, Maslawas, Charkowas un Ddesas. Skohleneem ir aisleegta atklahtu weetu (lokalu) apmekleschana, tikai ar fawejeem kohpa un ar fawu inspektoru ihpafchu atkaufchanu tee drihfti teateri apmekleht. Behz pulksten dewineem neweens fohlens nedrihft us eelas rahditees. Lai fchee nosajijumi tiktu jo stingraki ispiditi, tad neween usluhkeem, bet ari katram fohlolotajam ir usdohts, lai katru fohlenu, kas fchohs nosajijumus pahrlahpi, nodohhtu peenahzigai fohläs preelischneezibai. Ar scho noluhku katris fohlens dabuhn kahrti, kuru tam us pagehrefchanu waijag usrahdiht; ja tas leedsahs to dariht, tad tas teel nodohhts polizijai, kas to nowed us wina fohlolu deht apstrahpeschanas.

No Serpuchowas. No tureenahs teel kahdai Kreewu awise „Русск. ВѢД.“ rakstihst, ka tur ta fakohht tirgojahs ar sehneem, kas no 10 lihds 14 gadeem wezi. Tureenahs semneeki ir lohti nabagi, ta winu dehti, kur wini wehl nespehz pee strahdaschanas ihsti palihdscht, wineem ka leeki ehdeji lohti gruhti usturami; tapehz wini tohs labprahht atdohd us pilssehtu, lai tur fabrikds, bohdes, pee amatneekem u. t. pr. strahdadami few usturu ispelnitohs.

Tahdas dohmas ir semneekem, kad wini fawus behrnus no mahjahm atdohd. Tahda brihdi, kad nama-tehwam mesli un nodohfchanas jamalka, bet mas jeb neka naw, ko waretu pahredoht, lai nodohfchanas waretu aismalkaht, — tahda brihdi nu atnahht kahds, par labfirdigu zilweku usrahdidamees „krusttehw“, kas apfohläs, ka winsch to dehtu ka leeku ehdeju atnemfchoht, jo tehnam jaw esohht gruhta isstifschana. Lai isstifschana wehl weeglaki notiktu, tad ta fauktais krusstehws noleek wehl kahdus 10 rublus us galda. Tillihds ka semneeks naudu reds, ko winsch til gruhti un reti dabuhn rohla, te winsch ar mihtu prahtu notaija ar krusstehwu kontrakti, pehz kura winsch fawu dehtu tam atdohd us trihs gadeem. Kad tee trihs gabi buhfchoht beigufchees, tad krusstehws dehtu tehnam atdohfchoht. Kad apdohma, ka semneekem puikas tikai par leekeem ehdejeem un ka wini „labfirdiga“ krusstehwa peedahwaschanu cerauga par palihdsibu, tad weegli prohtams, ka wini ar schahdeem „labfirdigem“ krusstehweem labprahht kontraktes noslehds un fawus dehtenus nodohd. Ja tas ta buhtu, tad gan buhtu labi; bet ta tas naw. Schee „labfirdigee“ krusstehwi iset tikai us tam, lai waretu no wezakeem daudi sehnu fadabuht un tad par leelaku naudas sumu, par kahdeem 50 lihds 60 rubteem, nodohd us waitak gadeem preelisch strahdaschanas. Ka fchee sehni panihfti pee meefas un dwehfeles, pat bohja aiseet, par to neweens neruhpejahs. Kahdu no fcheem notikumeem pastahsta augfcham mineta Kreewu awise. Tas bijis ta notizis Serpuchowä. Semneeze Andrejewa nodewa tahdam „labfirdigam“ krusstehwam (taifnibu fakohht: zilweku kuptschim) fawu 16 gadus wezu dehtu Alekseju us weenu gadu. Kad nolihgtais gads bija notezejis un sehns atpalkat nenahza, tad mahte greesahs pee meera-teefnescha. Meera-teefnesis nu usnehma ismekleschanu. Sehnam fahla pehdas dsiht. Pirmahs pehdas gahja us Samaru, wehlfak us Wasilursku un tad us Riichni-Mowgorodas gubernu, bet

schê pehdas fahla sust. Tureenas profurators wifadi lika melleht, bet Alekseju nekur newareja atrast. Mahte tagad wolti gaida us fawu weenigu dehlu, weenigo atspaidu wezuma deenas.

No Schitomiras. Ta sina pahr' to breefmigo paschlep-lawibu, pahr kuzu fawâ laikâ dauds awises sinoja, ka lahds sewi ar degofchahm fwezehm apafsch gultas nogalinajees, ir tagad pehz teesu ismellefchanas israhdijses par nepateesu, to ari faweem lasitajeem pasinojam, tapehz ka pahr mineto notikumu schini lapâ bija runa.

Ahrsemes sinas.

No Turzijas. Leelahs, ka leelaki nemeeri Konstantinopelê gaidami, jo lahda ahrsemes awise („Polit. Corr.“) raksta ta: Muhamedani tagad stipri ween few apgahdajohd schaujamus rihtus. Tuhkstofcheem teekohd fleepni eewesti rewolweri un pa leelakai datai no muhamedaneem pirkti. Leelahs ari peerah-dotees, ka bijufcha sultana Afisa dehlam, prinzim Isedinam, par labu fahkufchi fleepenus nemeerus zelt; nemeeru pereklis bijis Tschamlidschai, sultana Afisa mihtakai, peederigâ wafaras pili; wisumafaki fleepena polizeja esohd issinajufe, ka mineta sultaneene Tschamlidscha pee fewis fanehmufe daschadus augstmanus. Isedins ari tagad teel stingraki apwaltechts un drihkt tikai zeeti aisdarita kareete isbraukt, no lahdeem gwardeem jahschus pawadihts. Gewehrojams bija, ka sultans pa nesen bijufcheem fwehtkeem negahja wis us Sofijas moscheju, ka bija gaidams, bet pa uhdena zeku braukdams us Fondulli moscheju, kas atrohnahs pils tuwumâ, un tur fawu Deewa kalposchannu isdarija. Par mineto usbruzeju Karajanopulu, kas sultanam ishojis pehz dschwibas, runajohd jafaka, ka Turzijas waldbiba islaidufe faweem weetneekem ahrsemes schahdas sinas: Lai gan Konstantins Karajanopuls, no dsimuma Greekis, bijis prahtâ apjuzis, tad tatschu rahdahs, ka winsch, ka is teem pee wina atrasteem papihreem wareja redseht, ir sultanam ishojis pehz dschwibas, ka to ari peerahda ta buhschana, ka ar waru winsch raudsija sultana pili eelaustees, kad sultans patlaban tureja bairama-fwehtkus.

No Serbijas. Ka no Belgrades teel sinohts, tad Baltana puffalas kristigee wal dneeki, prohti Montenegras, Serbijas, Bulgarijas un Rumenijas firsti, nodohmajufchi il gadus notureht fapulzi Rischas pilsehtâ. Nahkofcha mehnescha widu grib fapulzi eefahlt. Us scho fapulzi firsti pahrspreedischoht fawas wajadfigas darischanas walsis leetas. Ari Turzijas waldbiba pahr scho fapulzi ir sinojufchi, lai ta lahdas launas dohmas us fapulzi neturetu; tomehr Turzijas waldbiba baidahs, ka kristigee firsti fapulze nefarunahs, lai waretu par weenu leelu kristigu walsi faweenotees.

No Deenwidus-Afrikas. Zulu-eeschu lehninsch Zetewajo, kas til duhschi karoja ar Angteem, tagad ir no Angteem fawangohst. Pahr scho fawangofchannu waram schahdas sinas pasneegt. Jaw wairaf nedetu lords Schifords dsinahs Zetewajam us pehdahm pakat un Zetewajo fawas behdas bija pee Amatongeeschu lehnina greesees, tura draudfibu winsch zaur to gribeja panahlt, ka winsch tam wairaf tuhkstofchu lohpu par dahwanu fuhhtija. Bet schis to dahwanu ar to sinu apakal fuhhtija, ka winsch preti stahschotees, ja Zetewajo Amatongas rohbeschahm tuwofchotees. Weidschot Zetewajam nelas zits ne-atlikahs, ka Ngomes mescha paslehptees. Ari turp lords Schifords ar faweem saldateem aisdewahs. Winsch

fahla Zetewajo lehgeri aplentt. Pa to starpu majors Marters bija Zetewajo lehgerim ar faweem dragoneem tuwojees un no Zetewaja pamanihts. Bet Zetewajo neko ne-istaisija par jahneeku tuwofchanohs, tapehz ka winsch dohmaja, ka jahneeki bes trohfschna winam newareschoht usbrukt. Winsch palika meerigi fawâ lehgeri. Bet majors Marters bija tikpat manigs ka Zetewajo; lika faweem jahneekem seglus no sirgeem nonemt un tohs lihds ar sohbenumakstim sem apwalteschanas atstahlt. Ta winsch peetezjabs ar faweem karotajeem, aplenza lehnina Zetewaja telti un fauja: „Das baltais wihrs nahk, juhs efat fawangoti.“ Majors Marters nokahpa no sirga, tuwojabs Zetewaja buhdinai un fauja, lai winsch nahkocht ahra un padohdotees. „Ne, nahz tu pee manis!“ Zetewajo atbildeja. Bet Marters us tam pastahweja, lai Zetewajo nahkocht pee wina. Zetewajo tad islihda is buhdinas un ahra isnahjis winsch iszehlahs taifni stahwu starp dragonu pulka un majoram Marteram padewahs. Winsch stahweja ka wezs Romneeku waronis, deki par plezu pahrmetis un tani eetnees. Kad lahds jahneeks winam gribeja rohku peelikt, tad winsch, ar rohku mahdams fazija: „Balto karineek, kaur man!“ Winsch luhdsahs, lai winu noschaujohd, bet wina luhgschana tika atraidita. Winsch tika luhgts, lai nonahkocht pee lorda Schiforda teltes, kurfch pa to starpu bija no tahs fawangofchanas dsirdejis. Lehneem sohkeem, lepni galwu pazehlis winsch gahja zaur saldatu rindahm, Anglus ar lepnahm, Zulu-eeschus ar nizinadamahm azim usluhtodams. Winsch daudsfreis apfehдахs un negribeja tahlati eet, fazidams, ka winsch lohti esohd peekufis. Par to ari nebija jafchaubahs, jo tee, kas winu fenak bija redsejufchi, tagad teiza, ka winsch pee meefahm stipri noleesejis un stingrumâ wairs ne-israhda fenako spehku. Turpretim winsch leedsahs sirgam mugurâ kahpt. No wina pawadoneem raudsija 11 aishegt. Sefchi no teem ismuka, bet peezi tika aismukdami noschauti. Tai 31mâ Augustâ pulksten 10 no rihta Zetewajo atmahza eefsch Ulundi un winam tika weena telte lehgeru plazi eerahdita; wina pawaditaji (wihreeschi un feeweeschi) tika kahda zita telti, wina teltei blakus, eeruhmeti. Tai 1mâ Septemeri winam, no leelgabalneeku wirfneeka Puhles pawaditam, wajadseja dohtees us Wiktorijas zeetohfni. Wina seme jeb walsis tikschoht 6 lihds 8 apgabals eedalita un katris apgabals tikschoht nodohst kahdam Zulu-eeschu wadonim par pahrwaldschannu. No Anglu pufes tikschoht isstahditi diwi ta nosaukti wal dneeki, weens preeksch deenwidu apgabaleem, un ohtru preeksch seemetu apgabaleem; wineem zitadas nekahdas waras nebuhschot, tikai ar faweem padohmeem wini palihdseschoht wal diht, un us tam raudsifchoht, ka notaisitee nolihgumi teel eewehroti. Schee nolihgumi ihpafchi sihmejabs us kara-wihru buhschannu, us burfchanas aisleegschannu un zitahm kahdahm sikhahm buhschannahm. Zitadi Zulu-eeschu wadoni war brihwi wal diht un dariht, to grib.

Sche klahrt ari peeleeam to sinu, ka Angli jaw fataifabs us jaunu karu, jo, ka winu reisu no Deenwidus-Afrikas sinojam, tad aikal kahda zita tureenas meschonu walsis grib pret Angteem fazeltees us nemeereem.

Latweeschu II. wispahrigo dseedaschanas-fwehtku programa.

A. Preeksch gariga konzerta:

I.

1. Ehrgeles. Konzerta-sanatafija no A. G. Thoma; speh-

Iehs Jurjanu Andrejs. 2. „Al Jerusaleme mohbees;“ ar ehrs-gelehm, trompetehm un basunehm; dseedahs wiff Nahtesofchee.

Wihru kohris.

3. „Gohds Deewam dohts“ (Ehre sei Gott. Rütli Nr. 2), no M. Hauptmana. 4. „Las kungs ir Deews“ (Der Herr ist Gott), no Bernera.

II.

Zaukts kohris.

5. Ehrgetu sonate no G. Merketa; fpehlehs D. Schepstis. 6. „Dies irae“ (Dufmas deena) Nr. 2, is „Rekwiem,“ no Mozarta. 7. „Kungs Deews“ (Herr Gott, Nr. 5, is XVIII. Festmotetten), no D. H. Engeta. 8. „Wie lieblich sind die Boten.“ Nr. 26 is „Paulus“ no Mendelsfohna.

III.

Wihru kohris.

9. „Las kungs ir mans gaus“ (Der Herr ist mein Giet; 23. Dahwida ds. is Rütli Nr. 3), no B. Kleina. 10. „Es teifschu to Kungu,“ no Gählara. 11. Ehrgeles.

Zaukts kohris.

12. „Tahs debeffs isteij“ (Die Himmel erzählen die Ehre Gottes; Allegro is „Die Schöpfung“), no F. Haydn'a. 13. Postludiums.

B. Preefsch laiziga Konzerta.

I.

Wihru kohris.

1. „Al tehwiija, tu dahrga“ (is Latw. 1. wisp. dseeb.-fwehtku dseefmu krahl.), no Baumanu Kahrka. 2. „Zew, Latwi, mir-dsohfschs dseefmu rihts“ (D. Sang, von Gona Dffian. Op. 11, Nr. 2), no F. Beschnitt. 3. „Teji, teji, tumelini“ (Latw. taut. ds.), no D. Schepsty.

II.

Zaukts kohris.

4. „Nu nakti jeta dohsmees“ (is F. Zimse dseefmu rohtas V. Nr. 48, 49 un 50), no Mendelsfohna. 5. „Saulit tezej tezedama“ (B. ds. r. IV, Nr. 34), no F. Zimses. 6. „Ohsoliti semjariti“ (turpat Nr. 81), no D. Zimses.

III.

Wihru kohris.

7. „Tur talnina pee Kefawas“ (Nr. 2 is Mortuos Plango), no Baumanu Kahrka. 8. „Взлoднцa, круглоднцa“ (Kreewu tautas dseefma), no B. Rus'a. 9. „Märznacht.“ Horch! wie brauset der Sturm (is Rütli Nr. 114), no Kreuzera.

IV.

Zaukts kohris.

10. „Nachtgruß.“ Nun alle Wipfel schlafen (is „Zehn Gesänge für gem. Chor, Op. 198 Nr. 10), no F. Rassa. 11. „Es redseju juhrina“ (B. ds. r. IV, Nr. 4), no F. Zimses. 12. „Lihgo-Jahnu dseefma“ (Nr. 11 is „Austra“ I.), no Baumanu Kahrka. 13. „Eij, faulite, drihs pee Deewa“ (B. ds. r. IV, Nr. 21), no F. Zimses.

V.

Wihru kohris.

14. „Kam Deews grib labu laimi rahdih“ (Wem Gott will rechte Günst erweisen, Rütli Nr. 118), no Mendelsfohna. 15. „Kara-wihri behdajahs“ (B. ds. r. II, Nr. 8), no F. Zimses. 16. „Trimpula.“ Ka Daugawa waida („Austra“ I, Nr. 9), no Baumanu Kahrka.

Saprohtams, la no tahm dseefmahm, las wehl naw Latweeschu waloda tultotas, tiks apgadabhts latwifts telts un, tur wajadstas, ari atwehleschana preefsch drukaschanas.

Komiteja wehl nospreeda, nohtes bes kaweschanahts list israshtit un, zil drihs ween eespehjams, drukht.

Dseebaschanas-fwehtu komiteja sawa sehdeschanā no 4. Septembera sch. gada nospreeda, fwehtu dseefmu programu zaur Latweeschu laitrasteem isfludinaht, ar peefshweschana, la schis programs wehl naw pilnigi galigs, bet la weenu jeh ohtnu numuru, ihpafchi eewehrojamu eemeflu deht, wehl war pahrgrohsht. Kofeu dirigenti un ziti musikas prateji teef luhgti, sawas weh-

Ieschanahts programa leeta komitejai dariht finamas wehlatals libds 25. Septemberim sch. gada. Wehl reis augschā peewefts programs tiks apspreefts komitejas sehdeschanā 26. Septembri, pulksten 7 wafarā.

Rigā, 5. Septembri 1879.

Komitejas preefschneefs: K. Kalninsch.
Rastu-webejs: G. Mathers.

Lauwu mihleschanahs.

Lauwas mehds pahrotees Janwara mehnescha beigās. Lauweenes jeb lauwu mahtites tohti gruhti dabu sohbus, tā la laba teefa lauvenu aiseet bohja, sohbus dabujohht. Zaur tam nu noteekahs, la lauwu ir dauds wairak pahr lauweenehm, tā la us diwi lauweenehm isnahht trihs lauwas. Nereti noteekahs, la tani laika, kad lauwas few ismeklejahs dshiwes beedrenes, weenai lauweenei fanahht kahdi trihs libds tshetri prezineesti, kas winu us pehdahm pawada, bet sawa starpā dshiwē leela naidā.

Kad nu lauweene tā kahdas deenas ar saweem prezineekem aplahrt staigajuse un newaredama fagaidsht, kad tee winas deht fahls plehstees, tad wina tohs nowed pee kahda leela, fpehziga lauwas, kura stiprumu wina jaw no tahleenes is ta ruhlfchanas nomanijuse. Jauni lauwas nahht drohschi libds. Wezais lauwa fagaida jaunohs, ne no weetas nekustedamees. Jaunee lauwas wiff trihs usbruhl reisā wezajam; bet wezajam til ir weens peefkampeens: weenam winsch pahrfahsch ribhli, ohttram kahju un treschais war laimigs buht, la ar wesaleem panteem isglahbees, ja kahdu plauku no wezaja naw ar kpu par galwu dabujis.

Kad nu jaunee lauwas ir aistreekti jeb zihnischanā aistreekti prohjam, tad wezais lauwa iszelahs un krita sawas warenahs krehpes, tad winsch noteekahs pee lauweenes kahjahm un laija sawas bruhzes, ko winsch zihnischanā dabujis. Lauweene tohti preezajahs, la winas deht ir zihnischanahs bijuse un tā faht paleel par zihnischanahs algu pee weza lauwas par beedreni.

Kad nu diwi lauwas fanahht no libdsiga stipruma lohpa, tad ir pawifam zitada zihnischanahs. Kahdam Arabeetim reis gadijahs newifoht un negriboht tahdu zihnischanahs redseht. Tas bijis tā: Winsch kahdu nakti pa mehnesnizi bija isgabjis us medischanu, lai waretu kahdu hirschi (ahrsfemes masee breeschi) noschaut. Leelatas drohschibas deht winsch bija, hirschus gaididams, uskahpis us leelu ohsolu, kas bija pee mescha malas un netahlu no kahdas telas. Ap pufnakti winsch redseja lauweeni ar lauwu atnahkam, kuras jaw krehpes pilnigi bija isauguschas. Lauweene nolikahs sem ohsola us teku. Lauwa palika stahwoht un likahs ko klausotees. Drihs isdsirda tahlumā kahdu lauwu ruhjam. Lauweene tuhlt atbildeja. Bet lauwa, winas pawadonis, til breesmigi eeruhjahs, la Ara-beetis til ko no lohka isbihdamees nenokrita, winam wajadseja pee lohka sara peektiretees.

Jo tuwaku lauwa, kas papreefschu tahlumā bija ruhjis, rahbijahs nahsoht, jo wairak lauweene atbildeja, kamehr winas beedris no dufmahm aplahrt staigaja, it tā gribedams faziht: „Jaw labi; lai winsch til nahht; gan winsch redsehs, tā es winu apfweizinaschu.“

Behz kahdas stundas parahdijahs pee ohtras mescha malas melns lauwa. Lauweene tuhlt uzehlahs, un gabja, ar asht wehzinadama fweescham lauwan preti. Winas beedris it labi faprata, ko wina gribēja; winsch winai aifkrehja garant un

usbruka melnam lauwan, kas winu us zihnisthanohs fagaidija. Wini faherahs lohpa un nowehlahs gar semi. Zihnisthanahs gabja ilgi un bija breefmigi flatotees. Kamehr winu warenee sohbi kaulus lausa, tamehr wini ar fawahm kēpahm meefu pshohija, pee tam gan dohbji gan dikti ruhkdami, kas tiklab winu nitnumu kà ari fahpes irahdija.

Tiklids ka zihnisthanahs eefahlahs, tad lauweene nolikahs us wederu un preezigi ar asti wehdinadama flatijahs, ka diwi tabdi wareni lauwas winas deht us nahwi zihnijahs.

Kad zihnisthanahs bija beigufehs, tad lauweene rahmi un apdohmigi abeem zihnitajeem, kas jaw dshiwibu bija islaidufchi, peetezahs, lai winus waretu apohstih, tad lepni aishgabja, ne azi wairs wixeeem ne-usmesdama.

Tahdas ir lauweenes wifas un winas labprah, few par dshiwes beedri ismellejahs pilnigi pee-augufchus, stiprus lauwas, kas winas war apfargah, kad jaunaki lauwas winahm usbahschahs wirfū. Bet kad wehl stipraks lauwa nah, tad lauweene arweenu peebeedrojahs stiprakam.

Lauwa israhda ustizigaku dabu; kad winsch few reis beedreni ismellejis, tad winsch to nelad ne-attahj un parahdahs pret winu gahdigs un mihligs.

Tiklids ka lauwa pahris attahj fawu parasto uftureschanahs weetu, tad lauweene arweenu eet papreefchu; kad winai patihlahs apstahtees, tad to ari lauwa dara. Kad wini nonah, kad lahda lohpu pulka tuwumà, kur wini grib few wakarinas fadabuht, tad lauweene it meerigi nolekahs, kamehr lauwa it duhshigi dohdahs us medischanu, un to labako, ko winsch war tik fameidht, winsch tai atnes. Winsch preezigi flatahs, ka lauweenei labi smel un pee tam usmanigi farga, ka winu nelas pee ehshanas netrauze jeb nekawe. Kad lauweene ir pa-ehduse, tad tik lauwa dohma pats us fawu falkumu. Ar ihseem wahrdeem fakoh, tiklab pa „mihleschanahs laiku“ kà ari pa pirmo laulibas laiku lauwa parahda lauweenei wifadu mihlestibu un ruhpihu.

Kad lauweene mana, kad winas laiks peenahjis (Dezembera mehnescha beigās), tad wina usmelle lahdu grehti pee-eijamu alu, lai waretu fawus behrnus dsemdeht. Ir diwi behrnini, weens lauweis un weena lauvene, reti tikai trihs. Pirmās deenās pehz dsemdechanas lauweene neweenu azumirli fawus masinohs ne-attahj, kamehr lauwa gabda par wifahm dshiwes wajjadshahm. Tikai pehz trihs mehnescheem, kad jaunee lauweni jaw sohbus dabujufchi, pee kam dandf lauweenes nofprahgst, tad lauweene behrnus atradina, wixeeem smalkos gabalds faplehtu aitu-gaku preefch ehshanas dohdama.

Lauwa, kad winsch ir pee-audsis, ir nopeetns un nemihl ar maseem lauweecem fpehletees. Lai waretu meeerigi dshiwobht, tad wezais lauwa ismelle few zitu alu, bet netahju, lai wajjadshigà brihdi waretu fawejus aishahweht.

Waj liks meitahm meern!

Fahnis: Labriht, Zehlab, ko fini no jauna?
Zehlabs: Wadsi, labi, ka usbildi. Es Tew waru itin ko fltu pastahstih. Prohti Augschprahschu Albertine efoht Lawà pa franziski rakstita wehstulē diwas kuhdas atraduse.

Fahnis: Eà. Bet faki, kas lai winai tahs kuhdas usrahdhis, jo wina pate neproht ne rakstih nedf j'aime (es mihleju) nedf ar' je n'aime pas (es nemihleju). Laitam gan wina buhs pee lahdas guwernates bijuse un fchi winai to pastahstijuse.

Zehlabs: Nuja, tà laitam gan winai buhs bijis. Bet faki, tamdeht Albertine ihsti Lewis negrib?

Fahnis: Ah, zitreis lai es Tew to teizu? Birmahrt deht tahs strihpainu lindrasu wallaschanas un ohrfahrt, ka man efoht gaischa feja. Wina griboh, ar tumfchu feju un ar melnam uhfahm. Silas azis ari nedrihtstoh, buht. Nu, waj faprohti?

Zehlabs: Ah, laitam tahdu, lahds winas kurpneets un sturstenflaukis ir?

Fahnis: Laudis tà melsch. — Ziti atfal teiz, ka gaidoh, us tahda Zulu-kaseru kehnina dehta.

Zehlabs: Uhja wehisch!? Straßinu Fahnis.

Sihki notifikumi is Rigas.

— Lai 10 Septembri pulsten 9 watarà aishgahs befera Ernsta Fogela nams, Raskawas Uhr-Rigà Artillerijas-eelà Nr. 30. Lai gan uguns-dsehseji bija tublin nah, tad tomehr aish uhdema truhkuma nams nebija glahbjams. Nams bija apdrohschinahs. Gedshiwotajeem leela stahde notikuse. Wisuwairat ir nofchelojams wihnuschnets Bredenseldts, kura andele bija minetà namà un kuram wifa (ne-apdrohschinata) manta aishgahjuse bohja zauruguni. Wina stahde efoht lihds 3000 rubku leela.

— Lai nakti no ohrasdeenas us treschdeenu bija leels uguns grehts Raskawas Uhr-Rigà. Aishgahs lahds spihkeris, kas peedereja schihdam Israelitenam, Jesus basnizās eelà Nr. 4. Uguns breefmigà ahtrumà isplahtijahs, ka arweenu wairat sahla ehlas degt. Pa datai nodegufchahs, pa datai apstahdetas ir dshiwojamas ehlas, wifadas prezes, ar to spihkeri bija pilditi, prohti mahschas, brandwihns, eka u. t. pr., kà ari wairat schukhni, kas peedereja Wulfsonam, Switgalam, Lutowam, Satam, Ellermanam un Gallertam. Stahde efoht lohti leela.

Nupat tifa gatawa un ir dabujama **Widsemes weza un jauna**

Laika-grahmata

us 1880. gadu

un maksā ne-eeseeta 5 rubl. par simtu, eeseeta 10 kap. gabalā.

Laika-grahmata ir ar 6 bildehm pufschkota un pafneeds jauku stahstu is Baltijas dshiwes, tad rakstu par jaunu isgudrojumu, schihdu rebes, faimneezibas padohmi, behrna luhgshanas wara u. t. pr.

Ernst Plates.

Raudas-papihru jena.

Rigā, 12. Septembri 1879.		prafija	maksaja
P a p i h t		rubl.	rubl.
Rusimperialis gabalā		790	7,87
5 proz. bantbiketu 1. islaid.		—	94 ⁷ / ₈
5 " 4.		94 ¹ / ₂	94 ¹ / ₂
5 " inftrijz. 5. aishnehm.		96	—
5 " preehmiju biketes 1. emif.		232 ¹ / ₂	231 ³ / ₄
5 " 2.		228 ¹ / ₂	227 ¹ / ₂
5 " tonf. 1871. g. aish.		129 ¹ / ₂	129
Peterb. 5 proz. pilsi. oblig.		92	91 ³ / ₄
Kreemu sem. kred. 5% kiblu-sihm.		119 ¹ / ₂	119 ¹ / ₃
Charlowas semst. 6 proz. kiblu-sihm.		98	—
Mehwales and. bankas atz.		40 ¹ / ₂	—
Rigas tom. bank. atz.		—	—
Leel. Kreem. dselsz. atz.		254 ¹ / ₄	254 ¹ / ₄
Rig. Din. dselsz. atz.		—	153
Din. Wit. dselsz. atz.		—	160 ¹ / ₂
Warsch. Teresp. dselsz. atz.		131	—
Dreles. Wit. dselsz. atz.		—	—
Rib. Bolog. dselsz. atz.		—	—
Rask. Brest. dselsz. atz.		101	100
Baltijas dselsz. atz.		—	100 ¹ / ₂

Abilbedams redaktors Ernst Plates.

Rihds 13. Septembri pee Rigas amahstufchi 2130 fugi; aishgahjufchi 2008 fugi.

Sludinafchanas.

No 1. Septembra dšhwofu Redliča namā, uš
Bastei-bulwara Nr. 1, tur „Hotel Bellevue.“ 2

F. Groswalds,
hofgerihtes un rahtes adwofats.

Par simu.

No Rīgas polizejas-pahrwalbības teel zaur ščo
šmohšs, la šohis teefas

passes-kantobris

no 3. Septembra š. g. fahfoht iš **Weitprechta**
nama ir pahzels **Zerentowa** namā Melngalwju-
(Schwarzhäupter-) eelā Nr. 2, tur agrakti atrādahs
fohtreju-pahrwaldiba. 2

Rīgas polizejas-pahrwaldibā, 29. Augustā 1879.
Wezafais polizej-meisters, paffamneeks
Nr. 9956. **v. Reichardt.**

Annas muišas bagastam (Mitaures basnizas
draudš), ir pagasta

skohlotais
waijadsigs, todeht tohp skohlotaji usafzinati, tai 27.
Septemberi š. g. Annas muišā plšk. 10 no r.
pag. skohlā ar waijadsigahm attestahm uš notaiš-
fchanu peeteittees. 1

Annas muišā, tai 30. Augustā 1879.
J. Drehwing, walsis wezafais.

Deprezejees šaimneezibas-ustrangs,

kas proht lašibt un raktšibt, teel uš Jurgeem 1880
preekš Inzeema muišas mellehts. Peeteišchanahs
zaur raktšu teel preti nemtas Inzeemā pr. Koop.

Kreetus kalejs

atrohd darbu Rīgas ašiju-papštru-fabrikā. Zapee-
teizahs kantohri Rīgā.

Schus

no 13 gadeem, turšch wehlahs šfrohbera amatu e-
mahzites, war w-etu dabuht Peterburgas Ahr-Rīgā
Keepneek-eelā Nr. 5, pee **Ch. Braun.**

Dichlern-mabzellis

teel mellehts Masf. Ahr-Rīgā Jaun-eelā Nr. 37,
Lantjewa namā.

Jannas meitas,

kas šfrohberšchanu gribetu mahzites, war peeteittees
Bastei-bulwara un teelahs Smišču-eelas šuhri,
Mohrberga namā, fehtā pa labo rokku, 1 tr. augšt.
Turpat war, ja wehlahs, ari dšhwolli dabuht.

Muišchina

ar 10 pušraw. semes, 6 werstes no Rīgas, teel lehti
pahrdohhta. Mahtafas šinas dabujamas Ahr-Rīgā
leelā Kaleju-eelā Nr. 83, apafšā.

Mahsa ar pušohtras pušra-
weetas semes ir pahrdohdama
Seepneeku-kalnā Numur-mui-
šchas-eelā Nr. 108, pašes Nr. 54. **Adam Keefsting.**

Chwel-benkis

ar wifahm leetahm ir lehti pahrdohdams Sarkan-
dangawā, glušchi tuwu aš Eichenheimes, Lehger-
eelā Nr. 20.

Amerik. petroleumu

pahrdohd 14 l. stohpā **J. Gutmann,**
Peterburgas Ahr-Rīgā Kalku-eelā Nr. 20 pee Ba-
lodišča eebraufšchanas.

Wislabato dubulti šuhru 2

Amerikas petroleumu

pahrdohd lehti muzahm un pudem, la ari stohpu
par 15 kap. **Eduard Worm,**
Šuhru-eelā Nr. 25.

Amerik. petroleumu,

lap. par stohpu pahrdohd
Dže un beedr. 2
G. Suworow-eelā G.

Frohna Blohmes-muišā, Smiltenes draudš, teel
3 libb 4 gabus weji pohtti 1
ahbolu-fohti
ar frohneem pehz pūrjeju ismellešchanahs par 35 l.
gabalā pahrdohhti. Pahrdohšchana eefahlahs tai 27.
Septemberi; agrakti neteel fohti ipdohhti.

Labu saldu **žukura šihrupu,**
ta ari škololades-tehju, teizams preekšch behrneem,
pahrdohd par lehtu ženu
Kamarina bohde pee rahtušča.

Šchahlu un planku dedšmajama malku,
jaw puš aršchines garumā šafahgeia, par 3 un 4
rbf. aš ar peewefchanu, un šahgu staidas pahrdohd
Georg Thalheim,
šahgu-dšrnawas: 1. Weišču- un Dšrnawu-eelu
šuhri, kantohris: Kerkowiufa namā pee rahtušča.

Rahds jaw ilgus gabus Peterb. Ahr-Rīgā Kalku-
eelā pašahwofšch

paš-kambaris,

pehrwin-bohde, šahls-, šillu- un lapu-šabakas-
magafšhne ar labu no-eešchanu teel pahrdohhts.
Pūrješ war bohht ušnemt, tad winam patihl. Maht-
afas šinas Ernst Plates drilu-namā. 2

Pašinosums grahmatu miškotajem.

Pallaban taya gatawa un wifās grahmatu pah-
rdohstawās dabujama

Edite.

Turpinajums no Emmaš šrdš.
Sweedru šahšs šatwiski no **J. W.** peezds febjū-
mšs malka 125 kap. Ka šchis šahšs laštaiu pa-
tiškānu manto, to peerohdā winaš leelais laštaju
pulkš, tā ša pirmee fehjumi ir šil wehl mas ešfem-
plaršs ašilufšči. Beš tam ir manā pahrdohstawā
dabujamas wifabas šohlas-grahmatas preekšch
nahlošča šohlas laila, tapai dšeeimu-, špredifū-
un luhgšchann-grahmatas, jauti šohšti un
dšeeiminas, biškū grahmatas preekšch behrneem,
šalenderes un wifš, kas pee pilnigas grahmatu pah-
rdohstawās peeder. **J. Luzon,**
Rīgā mašā Kechnia-eelā Nr. 10.

Bonbons un konfektes

wifas sortes peedahwa par šabrilas ženahm

J. von Corklus,

Bet. Ahr-Rīgā, Šohlu-eelā Nr. 6. Pahrdohšchanas
weeta: Šuhlu-eelā Nr. 11 u. mašā Kaleju-eelā Nr. 20.

Walmeerā.

Been. publikat daru šinamu, la no 10. Julija š. g.
fahfoht **Tren kunga** grahmatu-bohdē ešmu
eetaišišis štaispehrwešchann-un drufšchannu,
tur šihda, wilnas un bohmwilnas dšijas un drahnas,
lakati, galb'anti, paletos, ahdas žimbi, beki u. t. pr.
tikš wifās pehrwēs pehrweiti un apdrutati. 1
Ar žeenišchanu **A. Kingš.**

Balsams,

pret maui šreifšchannu un galwas ahdas plaušfahm,
no dāšcheem ahrštehju pahrdohdihšis un par labu at-
raštš lihšfelšis ir dabujams pee
Werbickly,
leelā Minz-eelā Nr. 1, 1 tr. augšt.

Rupjo graudu miškšti wahrošchuršihu 20 mahzj.
par 1 rbf. 25 kap., Kurfemes baltohs

žiforians

20 mahzjinās par 1 rbf. pahrdohd
J. S. Wialofchew,
Celšch-Rīgā, Kungu-eelā.

Virma Krecwu
uguns-apdrohšchinaschanas-beedrība,
dibinata 1827. gabā.

Šchfšs . . . . . agents **S. Polzmann.**
Walfā . . . . . " **Noris Kolland.**
Walmeerā . . . . . " **Ch. Adamfohn.**
Berrod . . . . . " **Rif. von Grünberg.**
Limbašchōš . . . . . " **B. D. Gufšlowšky.**
Kujenē . . . . . " **Eduard Dabbert.**

Preekšch Kujenes un aplahetnes.
Mashawas
uguns-apdrohšchinaschanas
beedrība,

šamata-kapitals **2,000,000 rubj.**
ar eewehrojāmu rezerwes kapitalu, apdrohšchina pret
uguns-dreesmahm wifadu kufštanu un nelufštanu
mantu par eefpehjami lehtahm preehmijahm žaur
fawu agentu **N. Mehldart.**

Kommerzes
uguns-apdrohšchinaschanas
beedrība
Peterburgā.

Agenti:
E. Wieprecht un beedris
Rīgā, Palejas-eelā Nr. 2, pee Dohmes ganga.

Nabes Šenkohpibas šahles

atwehšchana ar runahm, dšeeofšchannu un teateri
23. Septemberi 1879. Šefahlumš plšk. 5 pehz
puš. Turwafas šinas žaur programeem. Šihts
pee kafes dabujamas. Pehz teaterā wesešigs walare
pee labas muštas. **Šrihtotaji.**

Beribas beedrība.

Šestdeen, tai 29. Septemberi, **Witeku deend!**

balle.

Šefahlumš plšk. 1/9 walārā. Malka: Beedru
fungeem 40 kap., kundšehm 30 kap., nebeedru fun-
geem 50 kap., kundšehm 40 kap. Beedritbas ruhme
un muštis šils šlehšs plšk. 4 rihšā. 2
Beedru šahretes ušrahdamas.

Preekšchneeziba.

No Behrsumuišchas polizejas (Widsemē) tohp žaur
ščo šinams darihšs, la turpat tai 6. Septem-
berī š. g. ne-ufštizameem laudim la šagta
manta atramenta weena 4 gabus weja newišai
leela **tumš-širma šehwe** ar ahdas šalahm un
šchleahm un weeni uš dšels-afim kalti **kurwahgh,**
išišti ar gaitšchepelshu wadomalū, ar ahdas šrengchm,
beki un šehbelsi uš drabtes-feberchm. Repafšštant
ištahšchneeli war šchahdas mantibas šil žaur Rīgas
brugu-teefas aplēžinafchanas-šihmi no Behrsumui-
šchas polizejas šawemt. 3

12. Septemberi ir masa melna
rohkas-tašča

šuhrišanu wahgds ašmšrēstā. Teel luhgšs, to pee
pateizibas-ahgu nobohi **A. Kriegowanna** u. beedr.
kantohri leelā Kechnia-eelā Nr. 7.

Maki no 3fča uš 4to Septemberi ir Rehlen-mui-
šchas Seebinu šaimu. no ganibahm nošagš
melns ehšrelis, laulu peeri, garaahm krehpehm
uš kreiso pušt, abas palat-šahjas augšchpuš wehšišča
baltas, wehrtibā šahdas 100 rbf. Kas ščo ehšrelis
ušrahditu, tas dabuhs

25 rbf. pateizibas algas
pee Rehlen-muišchas pagasta-waldibas, Šchfu kreišē.